

Las mujeres de verdad tienen curvas

Real women have curves, Patricia Cardoso, 2002

Ana és una jove d'una família d'immigrants mexicans de Los Ángeles que es revolta contra les normes tradicionals de la seva família i els estereotips físics fixats per la societat.

Patricia Cardoso

Las mujeres de verdad tienen curvas és el primer film de la colombiana Patricia Cardoso. Com els protagonistes de la pel·lícula, en el seu moment ella també va abandonar el seu país buscant altres oportunitats. Va ser l'any 1987 quan va traslladar-se a Estats Units per graduar-se en Antropologia i Arqueologia. Com que no estava satisfeta amb aquests estudis, va cercar una sortida per a la seva creativitat a l'Escola de Cinema UCLA el 1994, on va fer diversos treballs documentals i també de publicitat. Aquesta experiència li va permetre ser directora durant cinc anys del Latin American Program del Sun-dance Institute.

Aquesta primera pel·lícula de la directora es basa en l'obra de teatre que la mexicana Josefina López havia estrenat amb èxit al Teatre de la Esperanza de San

Francisco l'any 1990. Aquesta obra relatava la seva pròpia experiència personal com a treballadora sense papers en un taller de costura de Los Ángeles.

Ana

L'acció transcorre en un barri d'immigrants llatins de l'est de la ciutat de Los Ángeles. La protagonista és l'Ana, una jove de divuit anys, filla de pares mexicans immigrants a Estats Units que quan acaba d'estudiar a l'institut el seu professor l'anima perquè demani una beca per anar a estudiar a la Universitat de Columbia. Aquest fet farà esclatar el conflicte dramàtic, quan els seus pares s'oposin a la possibilitat que marxi de casa. Qui més s'hi oposarà serà la seva mare, perquè està presa d'una mena de zel pervers i malaltís i ignora la nova realitat social i cultural en la qual està creixent la seva filla.

La seva mare creu que el millor destí per a les seves filles és el treball, el matrimoni i tenir fills; allò que ella creu haver aconseguit tan bé. La seva filla gran, Estela, prop dels quaranta, no s'ha casat, i per això la mare s'aferra a la possibilitat que la seva filla Ana segueixi allò que creu que és correcte.

La revolta

El destí que la mare marca a l'Ana és el taller de confecció que Estela té al centre de la ciutat on, durant jornades inacabables, dones treballadores cusen i recusen vestits per a cossos primos que marquen els canons mercantils d'Occident. La mare li insisteix que ha d'aprimar-se per tal de fer goig i conèixer així un bon noi. Tots aquells cossos que no compleixen aquestes característiques no surten ni a la televisió, ni a les revistes; ni formen part de la gent que triomfa, sinó que resten amagats

com el de la germana de l'Ana i totes les seves treballadores: dones que no compleixen aquests cà-nons. Però l'Ana vol deslliurar-se dels lligams culturals i socials de la seva família i pugna per satisfer el seu desig de no fer cas de les talles, i somia en sentir-se lliure passejant per Nova York.

El moment culminant arriba en una escena genial en què l'Ana, cansada dels retrets que la seva mare fa sobre el seu cos, de treballar al taller i de passar calor; es despulla i ensenya a les seves companyes a sentir-se bé amb el seu cos. I totes elles ballen i competeixen en centímetres de cel·lulitis, i aconsegueixen, així, fer-nos riure.

El final

Al final l'Ana decideix marxar a la universitat. És interessant veure l'actitud de cadascú respecte la seva decisió. La seva germana, que per una qüestió generacional no va poder trencar amb la tradició, li dóna suport. L'avi, que per aquella mena d'estranya complexitat que sempre s'estableix entre avis i néts, l'anima calladament tota l'estona. El pare pren consciència dels canvis que s'estan produint. La mare, però, no ho accepta. La manera com Ana marxa cap a l'aeroport trenca alguna cosa en l'horitzó d'expectatives de la família que es pensava que restaria immòbil.

Cal destacar el bon treball dels actors, especialment de Lupe Ontiveros, la mare; i el

d'América Ferrara, que interpreta una Ana de la qual a mesura que avança la pel·lícula ens n'anem enamorant per la seva personalitat i decisió. La versió original dóna, a més, la possibilitat d'escoltar la riquesa de registres que s'hi utilitzen, com també els diàlegs en anglès i espanyol entre els mateixos mem-bres de la família.

Es tracta d'una crida a la llibertat aconseguida mitjançant el trencament amb la tradició d'una família immigrant, la importància de l'educació -la qual no ha d'estar necessàriament barallada amb la tradició ni els costums- i, sobretot, mitjançant l'elogi de la imperfecció, de les corbes, i del somriure com a arma per combatre complexos i estereotips imposats.

Las mujeres de verdad tienen curvas va rebre el Premi del Públic i el Premi Especial del Jurat al Festival de Cinema Independent de Sundance el 2002, el Premi de la Joventut al Festival de San Sebastián el 2002 i el Premi dels Productors de l'Independent Spirit Awards el 2003.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Patricia Cardoso
Guió: Josefina López, George La Voo
Producció: George La Voo, Effie T. Brown
Fotografia: Jim Denault
Música: Heitor Pereira
Muntatge: Sloane Klevin
Nacionalitat: EUA
Any: 2002
Durada: 90 minuts

Equip Artístic

América Ferrara: Ana
Lupe Ontiveros: Carmen
Íngrid Oliu: Estela
George López: Sr. Gurmán
Brian Sites: Jimmy

Filmografia

2002
Real women have curves